

بنیان های اقتصادی روستا

دکتر سیمین ارمغان

هیئت علمی دانشگاه آزاد شهرری

سرشناسه	:	ارمغان، سیمین، ۱۳۵۱ -
عنوان و نام پدیدآور	:	بنیادهای اقتصادی روستا/ مولف سیمین ارمغان.
مشخصات نشر	:	تهران: هفتان، ۱۳۹۲.
مشخصات ظاهری	:	۳۷۴ ص.: مصور، جدول .
شابک	:	۲۰۰۰۰۰ ریال: 978-600-93990-4-8
وضعیت فهرست نویسی	:	فیا
موضوع	:	اقتصاد
موضوع	:	روستاها -- اوضاع اقتصادی
موضوع	:	روستاها -- ایران -- اوضاع اقتصادی
رده بندی کنگره	:	۱۳۹۲ ۲۷ الف ۲ف / HB۱۸۰
رده بندی دیویی	:	۳۳۰
شماره کتابشناسی ملی	:	۳۳۱۴۱۵۵

عنوان کتاب : بنیادهای اقتصادی روستا
مولف : سیمین ارمغان
ناشر : هفتان
تیراژ : ۱۰۰۰
قیمت : ۲۰۰۰۰۰ ریال
تاریخ چاپ : ۱۳۹۲ چاپ اول
شابک : 978-600-93990-4-8
تلفن مرکز پخش : ۶۶۹۵۰۲۶۴
ویراستار : سید جمشید رضوی مشعوف

فصل اول : اقتصاد روستا

- ۱-۱- اقتصاد چیست..... ۱
- ۱-۲- موضوع علم اقتصاد ۳
- ۱-۳- سازمان تجارت جهانی (W.T.O) ۱۱
- ۱-۴- مالکیت و انواع نظام های اقتصادی..... ۱۲
- ۱-۴-۱- تکنیک تولید ۱۲
- ۱-۴-۲- مالکیت های اقتصادی ۱۴
- ۱-۴-۳- انواع نظام های اقتصادی ۱۵
- ۱-۴-۳-۱- نظام تیولی ۱۶
- ۱-۴-۳-۲- نظام پیشه‌وری ۱۷
- ۱-۴-۳-۲- نظام سرمایه‌داری ۱۸
- ۱-۴-۳-۳- نظام های اشتراکی ۲۱
- ۱-۴-۳-۴- نظام اقتصادی اسلام ۲۲
- ۱-۵- موضوعات علم اقتصاد ۲۳
- ۱-۶- توسعه اقتصادی ۲۵
- ۱-۶-۱- عوامل توسعه اقتصادی ۲۸
- ۱-۷- رابطه اقتصاد و جغرافیا ۳۴
- ۱-۸- اقتصاد تولید کشاورزی ۳۷
- ۱-۸-۲- رشد جمعیت و توسعه اقتصادی ۳۹

۴۰.....	۱-۸-۲-۱- رشد جمعیت و توسعه اقتصادی در روستا
۴۲.....	۱-۹- مفاهیم و اصطلاحات پایه در اقتصاد روستایی
۴۴.....	۱-۱۰- موانع توسعه اقتصادی روستا
۴۸.....	۱-۱۱- جهانی شدن اقتصاد روستایی

فصل دوم : تنوع سیمای روستاها

۵۲.....	۲- عوامل مؤثر در شکل گیری کالبد روستا
۵۶.....	۲-۲- معماری روستایی و اقتصاد
۵۶.....	۲-۲-۱- شکل گیری عمومی مسکن در جامعه روستایی
۵۶.....	۲-۲-۲- عوامل اقتصاد تأثیر گذار بر مسکن
۵۹.....	۲-۳- توان اقتصادی خانواده و مسکن
۶۰.....	۲-۴- نقش عوامل و عناصر مذهبی
۶۱.....	۲-۴-۱- قبله، جهت مقدس
۶۱.....	۲-۴-۲- مکان های مذهبی
۶۲.....	۲-۴-۳- معماری و ساختار خانواده
۶۳.....	۲-۵- امنیت و معماری
۶۶.....	۲-۵-۱- نوع اول از قلعه های روستایی
۶۸.....	۲-۵-۲- نوع دوم از قلعه های روستایی
۶۸.....	۲-۵-۳- نوع سوم از قلعه های روستایی

۶۸.....	۲-۶- نقش مسکن در اقتصاد روستایی
۷۰.....	۲-۶-۱- تأثیر فعالیت اقتصادی بر روی اشکال مسکن
۷۵.....	۲-۷- سکونتگاههای روستایی
۷۶.....	۲-۷-۱- عوامل تجمع و پراکندگی مسکن روستایی
۷۶.....	۲-۸- جغرافیای محل
۷۷.....	۲-۸-۱- آب
۷۸.....	۲-۸-۱-۱- انواع منابع آب و تأثیر آنها بر کالبد روستا
۷۸.....	۲-۸-۲- زمین
۸۰.....	۲-۸-۳- سرما و گرما
۸۱.....	۲-۸-۴- آب و هوا
۸۲.....	۲-۸-۵- جنس زمین
۸۳.....	۲-۹- عوامل انسانی و اجتماعی تأثیر گذار در سکونتگاههای روستایی
۸۳.....	۲-۹-۱- عامل ناامنی
۸۴.....	۲-۹-۲- عامل خویشاوندی و طایفه‌ای
۸۴.....	۲-۹-۳- عامل مالکیت
۸۴.....	۲-۱۰- معیارهای مکان یابی سکونتگاههای روستایی
۸۶.....	۲-۱۰-۱- معیارها و ضوابط مکانیابی
۸۸.....	۲-۱۰-۲- نیازهای اجتماعی
۸۸.....	۲-۱۰-۳- آب

۴-۱۰-۲- فضای آزاد (عرصه های باز).....	۸۹
۵-۱۰-۲- امکانات دسترسی.....	۹۰
۶-۱۰-۲- ملاحظات زیست محیطی.....	۹۰
۷-۱۰-۲- پوشش زمین و خاک.....	۹۰
۸-۱۰-۲- حقوق ملکی زمین.....	۹۱
۱۱-۲- مکانیابی و ایجاد توسعه پایدار.....	۹۱
۱-۱۱-۲- ضوابط محیطی - اکولوژیک.....	۹۳
۲-۱۱-۲- ضوابط اجتماعی - اقتصادی.....	۹۴
۳-۱۱-۲- ضوابط حقوقی.....	۹۴
۴-۱۱-۲- ضوابط سیاسی - اداری.....	۹۵
۵-۱۱-۲- ضوابط فضایی - عملکردی.....	۹۵
۱۲-۲- شکل گیری بافت های روستایی.....	۹۶
۱-۱۲-۲- عوامل مؤثر در شکل گیری خصوصیات کالبدی روستاها.....	۹۹
۱۳-۲- قانونمندی های کالبدی روستایی.....	۱۰۱
۱-۱۳-۲- معیارهای های مرتبط با الگوی کاربری زمین.....	۱۰۱
۲-۱۳-۲- معیارهای مرتبط با الگوی محلات و مراکز تمرکز کاربری های عمومی.....	۱۰۴
۳-۱۳-۲- معیارهای های مرتبط با الگوی شبکه دسترسی.....	۱۰۷
۴-۱۳-۲- قانونمندی های مرتبط با الگوی معماری و ساخت مسکن.....	۱۱۱
۵-۴-۵- شیب زمین و مسکن.....	۱۱۳

فصل سوم : شبکه معابر روستایی

۳- مشخصه ها و ویژگی های شبکه راههای روستایی	۱۱۷
۳-۱- الگوی ساخت شبکه معابر	۱۲۰
۳-۲- عملکرد و نقش معبر	۱۲۱
۳-۳- الگوهای ساخت شبکه معابر	۱۲۳
۳-۳-۱- الگوی خطی	۱۲۳
۳-۳-۲- الگوی توسعه شعاعی با کانونی	۱۲۳
۳-۳-۳- الگوی مسطح یا صفحه ای	۱۲۴
۳-۴- عوامل مؤثر در شکل گیری شبکه های معابر روستایی	۱۲۵
۳-۴-۱- عوامل طبیعی	۱۲۵
۳-۴-۲- عوامل اجتماعی	۱۲۵
۳-۴-۳- عوامل اقتصادی	۱۲۶
۳-۵- ملاحظات برنامه ریزی شبکه معابر	۱۲۶
۳-۶- پراکندگی اراضی زراعی	۱۲۹
۳-۶-۱- معایب کوچکی و پراکندگی اراضی	۱۳۰
۳-۶-۲- ارتباط بین کوچکی اراضی و کاربرد نهاده های مدرن کشاورزی	۱۳۳
۳-۷- نهادهای اداری روستا	۱۳۴
۳-۸- دهیاری ها و مدیریت توسعه روستایی	۱۳۵

۹-۳- مراکز خدمات روستایی	۱۳۷
--------------------------------	-----

فصل چهارم : اقتصاد کشاورزی

۴- کارکرد اقتصاد روستایی در رشد اقتصادی جامعه	۱۴۵
۴-۱- اقتصاد کشاورزی	۱۴۶
۴-۲- تعریف و هدف اقتصاد کشاورزی	۱۴۶
۴-۲-۱- اهمیت و جایگاه اقتصاد کشاورزی در جامعه	۱۴۷
۴-۳- کشاورزی	۱۴۸
۴-۴- نظریات کشاورزی و توسعه روستایی	۱۴۹
۴-۵- اهمیت و جایگاه کشاورزی در جامعه	۱۴۹
۴-۵-۱- نقش کشاورزی در توسعه اقتصادی	۱۵۱
۴-۶- کلیاتی درباره کشاورزی پایدار	۱۵۳
۴-۶-۱- تعابیر مختلف از کشاورزی پایدار	۱۵۴
۴-۶-۲- اهداف کشاورزی پایدار	۱۵۵
۴-۶-۳- تاثیر متقابل عوامل تولید در کشاورزی پایدار	۱۵۶
۴-۶-۴- نقش کشاورزی پایدار در مناطق روستایی	۱۵۷
۴-۷- جایگاه و نقش تاریخی روستا و کشاورزی در توسعه ایران	۱۵۷
۴-۷-۱- قبل از وقوع انقلاب اسلامی در سال 1357	۱۵۷
۴-۷-۲- خصوصیات بخش کشاورزی و توسعه روستایی بعد از وقوع انقلاب اسلامی ..	۱۵۸

۸-۴- جایگاه بخش کشاورزی در چارچوب نظریه های رشد	۱۵۹
۱-۸-۴- نظریه رشد متوازن	۱۵۹
۲-۸-۴- نظریه رشد نامتوازن	۱۵۹
۳-۸-۴- نظریه الگوی رشد بسته	۱۶۰
۴-۸-۴- نظریه الگوی رشد باز	۱۶۰
۴-۹- نقاط قوت و نقاط ضعف در برنامه ریزی توسعه بخش کشاورزی و روستایی	۱۶۱
۴-۹-۱- نقاط ضعف	۱۶۱
۴-۹-۲- نقاط قوت	۱۶۲
۴-۱۰- کارگزاران توسعه	۱۶۳
۴-۱۱- توسعه کشاورزی و مهاجرت های روستایی	۱۶۴
۴-۱۲- جایگاه بخش کشاورزی در سطوح مختلف توسعه	۱۶۴
۴-۱۳-۱- نقش توسعه کشاورزی در سطح ملی	۱۶۴
۴-۱۳-۲- نقش کشاورزی در سطح منطقه	۱۶۶
۴-۱۳-۳- نوسازی و یکپارچه سازی اراضی کشاورزی در فرایند توسعه	۱۶۷
۴-۱۴- عوامل رشد و توسعه بخش کشاورزی در ایران	۱۶۹
۴-۱۴-۱- کشاورزی و توسعه اقتصادی روستا	۱۷۰
۴-۱۴-۲- نقش دولت در اقتصاد روستایی و کشاورزی	۱۷۴
۴-۱۴-۳- ضرورت های دخالت دولت در بخش کشاورزی	۱۷۵
۴-۱۴-۴- بهره وری از زمین های کشاورزی	۱۷۷

۱۷۹	۴-۱۴-۵- سیاست گذاری کشاورزی و توسعه روستایی
۱۸۱	۴-۱۵- مفهوم بیشه زراعی
۱۸۳	۴-۱۵-۱- طبقه بندی سیستم های بیشه زراعی بر مبنای ساختار
۱۸۵	۴-۱۶- باغداری
۱۸۷	۴-۱۷- دامداری
۱۸۸	۴-۱۷-۱- مرتع و دامداری
۱۹۰	۴-۱۷-۲- نظام های بهره برداری از مراتع در گذر زمان
۱۹۳	۴-۱۷-۳- سازمان بهره برداری از مراتع
۱۹۷	۴-۱۷-۴- نگرشی بر بهره برداری و مدیریت نوین مراتع

فصل پنجم: صنایع روستایی

۲۰۱	۵- صنایع روستایی
۲۰۳	۵-۱- تقسیم بندی صنایع دستی
۲۰۵	۵-۲- رشته های مختلف صنایع دستی
۲۰۸	۵-۳- تفاوت های صنایع دستی شهری و روستایی
۲۰۹	۵-۴- صنایع دستی و سیر تحول آن
۲۱۳	۵-۴-۱- اثرات اقتصادی - اجتماعی صنایع دستی در ایران
۲۱۷	۵-۴-۲- صنایع دستی عاملی برای ایجاد کار و اشتغال
۲۲۰	۵-۵- صنایع روستایی در ایران

۵-۵-۱- توسعه صنایع در روستا	۲۲۲
۵-۵-۱-۱- ایجاد و استقرار صنعت در روستا	۲۲۳
۵-۵-۱-۲- توسعه صنایع روستایی با هدف توسعه روستایی	۲۲۳
۵-۵-۱-۳- صنایع کوچک روستایی	۲۲۴
۵-۵-۱-۴- عوامل مؤثر بر مکان یابی صنایع روستایی	۲۲۵
۵-۵-۱-۵- اهداف استقرار صنعت در نواحی روستایی	۲۳۰
۵-۵-۱-۶- توسعه پایدار صنایع در مناطق روستایی	۲۳۱
۵-۵-۱-۷- مزایای استقرار صنعت در نواحی روستایی	۲۳۲
۵-۵-۱-۸- پیوند کشاورزی با صنایع روستایی؛ گامی برای توسعه روستاها	۲۳۲
۵-۵-۱-۹- اهمیت صنایع دستی و خانگی در اقتصاد روستا	۲۳۳
۵-۵-۱-۱۰- توسعه صنایع روستایی با هدف توسعه بخش کشاورزی	۲۳۵
۵-۵-۱-۱۱- گسترش صنایع روستایی با هدف توسعه صنعتی	۲۳۷
۵-۵-۱-۱۲- رابطه بین کشاورزی و صنایع روستایی	۲۳۸
۵-۵-۱-۱۳- مزایای ایجاد نواحی صنعتی روستایی	۲۴۳
۵-۵-۱-۱۴- موانع توسعه صنعتی روستاها	۲۴۵

فصل ششم : بنیان های جغرافیایی روستا و روستاشینی

۶- جایگاه اقتصاد روستایی در کشور	۲۴۸
۶-۱- منابع و عوامل تولید بخش کشاورزی	۲۴۹

۶-۱-۱- زمین	۲۴۹
۶-۱-۱-۱- تقسیم بندی اقتصادی زمین	۲۵۷
۶-۱-۲- از نظر مالکیت	۲۵۸
۶-۱-۲-۱- انواع زمین از نظر نوع استفاده	۲۶۲
۶-۱-۳- آب	۲۶۴
۶-۱-۳-۱- پایین بودن راندمان آبیاری	۲۶۷
۶-۱-۳-۲- اقتصاد آب در مناطق روستایی	۲۶۹
۶-۱-۴- نیروی انسانی	۲۷۲
۶-۱-۴-۱- راهبردهای بکارگیری نیروی کار مازاد	۲۷۵
۶-۱-۴-۲- اشتغال و بیکاری در مناطق روستایی	۲۷۷
۶-۱-۵- سرمایه و سرمایه گذاری	۲۷۸
۶-۱-۶- سرمایه در روستا	۲۷۹
۶-۱-۶-۱- انواع سرمایه	۲۸۱
۶-۱-۶-۲- اهمیت تمرکز سرمایه در مناطق روستایی	۲۸۲
۶-۱-۶-۳- دلایل پایین بودن نرخ تمرکز سرمایه در مناطق روستایی	۲۸۳
۶-۱-۶-۴- منابع سرمایه روستایی	۲۸۴
۶-۱-۶-۵- منابع مالی رسمی	۲۸۵
۶-۲- آموزش	۲۸۹
۶-۳- ترویج	۲۹۱

فصل هفتم : نقش بازاریابی در اقتصاد روستایی

۲۹۴	۷- عملیات بازاریابی
۲۹۵	۱-۷- انبارداری
۲۹۶	۲-۷- حمل و نقل
۲۹۶	۳-۷- درجه‌بندی و بسته‌بندی محصولات
۲۹۷	۴-۷- استاندارد کردن محصولات
۲۹۸	۵-۷- عوامل بازار
۲۹۸	۱-۵-۷- پیلهوران یا خریداران محلی
۲۹۹	۲-۵-۷- عمده فروشان توزیع کننده
۲۹۹	۳-۵-۷- موسسات بسته‌بندی و تبدیل محصولات
۲۹۹	۴-۵-۷- حق العمل کاران
۲۹۹	۵-۵-۷- خرده فروشان
۲۹۹	۶-۵-۷- دلالان
۳۰۰	۶-۷- بازاریابی محصولات کشاورزی
۳۰۵	۱-۶-۷- حسادپذیری
۳۰۵	۲-۶-۷- تولید کنندگان و مصرف کنندگان متعدد
۳۰۶	۳-۶-۷- زمان محدود تولید
۳۰۶	۴-۶-۷- عدم حمایت دولت در تنظیم بازار و یا خرید محصول
۳۱۰	۵-۶-۷- شرکت های تعاونی

۷-۷- تأمین مالی برای روستاییان.....	۳۱۲
۷-۷-۱- توسعه نظام مالی روستایی.....	۳۱۵
۷-۷-۲- بازار مالی روستایی.....	۳۱۵
۷-۷-۳- منابع مالی غیر رسمی.....	۳۱۷

فصل هشتم: روابط شهر و روستا

۸- سابقه روابط شهر و روستا.....	۳۲۴
۸-۱- بنیان های نظری روابط متقابل شهر و روستا.....	۳۲۸
۸-۲- مدیریت یکپارچه و پیوند روستا و شهر.....	۳۳۲
۸-۲-۱- نقش نواحی باز روستایی در ارتباط روستا-شهر.....	۳۳۴
۸-۲-۲- رابطه ی جمعیتی شهر و روستا.....	۳۳۵
۸-۲-۳- روابط متقابل شهر و روستا بر مبنای محصولات کشاورزی.....	۳۳۶
۸-۲-۴- نقش صنایع دستی در رابطه ی شهر و روستا.....	۳۳۸
۸-۲-۵- روابط شهر و روستا از نظر خدمات آموزشی.....	۳۳۸
۸-۲-۶- روابط بهداشتی، درمانی شهر و روستا از نظر خدمات.....	۳۳۹
۸-۳- دسترسی روستاییان به فناوری اطلاعات و ارتباطات.....	۳۴۰
۸-۳-۱- نقش ICT در توسعه اقتصاد روستایی.....	۳۴۵

جدول شماره (۱-۱) تقسیم بندی مالکیت.....	۱۵
جدول شماره (۱-۲) مسائل اصلی در ارتباط با ابعاد مختلف توسعه پایدار.....	۹۵
جدول شماره (۲-۲) تأثیر گذاری عوامل محیطی در نظام کاربری زمین.....	۱۰۳
جدول شماره (۳-۲) نتایج تأثیر گذاری عوامل در الگوی محله بندی.....	۱۰۶
جدول شماره (۴-۲) نتایج تأثیر گذاری عوامل محیطی در الگوی شبکه معابر.....	۱۱۱
جدول شماره (۵-۲) نتایج تأثیر گذاری عوامل محیطی در معماری مسکن.....	۱۱۴
جدول شماره (۱-۳) عوامل طبیعی مؤثر بر شکل گیری شبکه معابر روستایی.....	۱۲۸
جدول شماره (۱-۵) مقایسه ارزش و نسبت سرمایه گذاری در بخش صنایع.....	۲۰۵